

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Η Ένωση Δήμων Κύπρου ιδρύθηκε το 1981. Παρόλο που η εγγραφή μέλους είναι προαιρετική, όλοι οι Δήμοι (33), που καλύπτουν το 65% του πληθυσμού της Κύπρου, είναι μέλη της Ένωσης.

Ο κύριος σκοπός της Ένωσης είναι να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της αυτονομίας της τοπικής αυτοδιοίκησης και να ενεργεί ως εκπρόσωπος των συμφερόντων της τοπικής αυτοδιοίκησης έναντι της Κυβέρνησης και άλλων δημόσιων φορέων και οργανισμών στην Κύπρο.

Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο της Ένωσης, το οποίο μπορεί να επιλαμβάνεται και να αποφασίζει για όλα τα θέματα. Η Εκτελεστική Επιτροπή εκτελεί τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Ο Πρόεδρος της Ένωσης εκπροσωπεί την Ένωση ενώπιον οποιασδήποτε αρχής, ενώ ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την κανονική διεκπεραίωση των εργασιών της Ένωσης.

Η Ένωση παρακολουθεί και συμμετέχει στα διεθνή δρώμενα που αφορούν τις Τοπικές Αρχές και τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά την ένταξη στην Ε.Ε., έχει πολύ ενεργό ρόλο και αναπτύσσει τις σχέσεις και συνεργασία της με τα Όργανα, Σώματα και Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενδιαφέρουν τις Τοπικές Αρχές. Προς τούτο, η Ένωση έχει συστήσει, από τον Ιούλιο του 2005, και Γραφείο στις Βρυξέλλες.

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τ.Θ. 22033, 1516 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ.: +357 22445170

Φαξ.: +357 22677230

E-mail: endekey@cytanet.com.cy

Website: www.ucm.org.cy

Οι Τοπικές Αρχές στην Κύπρο

25
χρόνια

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μαζί Τοπικά

ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οι Τοπικές Αρχές που λειτουργούν στην Κύπρο είναι οι Δήμοι και οι Κοινότητες. Οι Δήμοι καλύπτουν ποσοστό 65% περίπου του πληθυσμού, ενώ οι Κοινότητες το υπόλοιπο μέρος του πληθυσμού.

ΔΗΜΟΙ

Ο περί Δήμων Νόμος ψηφίστηκε από τη Βουλή το 1985. Σύμφωνα με το Νόμο αυτό, οποιαδήποτε Κοινότητα μπορεί να γίνει Δήμος μετά από τοπικό δημοψήφισμα και έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον έχει πληθυσμό πέραν των 5.000 ή έχει την οικονομική δυνατότητα να λειτουργεί ως Δήμος.

Μετά την τουρκική εισβολή του 1974 και την κατοχή του βορείου τμήματος της Κύπρου από την Τουρκία, εννέα Δήμοι έπαψαν να ασκούν τις συνηθισμένες δημοτικές εξουσίες και αρμοδιότητες, διατηρούν όμως τη νομική τους υπόσταση στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, όπου έχουν προσωρινά την έδρα τους.

Ο Δήμαρχος εκλέγεται απευθείας από τους πολίτες για θητεία πέντε χρόνων και είναι η εκτελεστική αρχή του Δήμου. Εκπροσωπεί το Δήμο ενώπιον οποιασδήποτε αρχής της Δημοκρατίας, προεδρεύει των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, της διαχειριστικής επιτροπής και οποιασδήποτε άλλης δημοτικής επιτροπής. Εκτελεί τις αποφάσεις του Συμβουλίου και προϊστάται όλων των υπηρεσιών του Δήμου, τις οποίες καθοδηγεί, κατευθύνει και ελέγχει.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, εκλέγεται με δημόσια ψηφοφορία για θητεία πέντε χρόνων. Το Συμβούλιο διορίζει από τα μέλη του τη διαχειριστική επιτροπή, στα καθήκοντα της οποίας περιλαμβάνονται η ετοιμασία των προϋπολογισμών του Δήμου, της ετήσιας έκθεσης και των ετήσιων λογαριασμών, να βοηθεί και να συμβουλευεί το Δήμαρχο στην άσκηση των εξουσιών και την εκτέλεση των καθηκόντων του, να συντονίζει το έργο των διαφόρων επιτροπών που διορίζονται από το Συμβούλιο και να εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που ανατίθενται σ' αυτήν από το Συμβούλιο ή το Δήμαρχο. Το Συμβούλιο μπορεί, επίσης, να διορίζει ειδικές ή μόνιμες επιτροπές οι οποίες έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Στο Νόμο καθορίζονται επίσης οι ανώτερες θέσεις της δημοτικής υπηρεσίας που είναι οι θέσεις του Δημοτικού Γραμματέα, Δημοτικού Μηχανικού, Δημοτικού Ταμιά και Δημοτικού Ιατρού. Πρόσθετες θέσεις μπορούν να δημιουργηθούν όπου διαπιστώνεται τέτοια ανάγκη.

Οι κύριες αρμοδιότητες των Δήμων είναι η κατασκευή, συντήρηση και φωτισμός των δρόμων, η συλλογή, απόθεση και επεξεργασία των σκουπιδιών, η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και της καλής εμφάνισης του Δήμου, η

κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση πάρκων και χώρων πρασίνου και η προστασία της δημόσιας υγείας. Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να προωθεί, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητές του, αρκετούς άλλους τομείς και δραστηριότητες όπως οι τέχνες, η παιδεία, ο αθλητισμός και οι κοινωνικές υπηρεσίες. Εκτός από τον περί Δήμων Νόμο, υπάρχουν και διάφοροι άλλοι νόμοι που δίδουν στους Δήμους σημαντικές εξουσίες, πέραν αυτών που έχουν ήδη αναφερθεί. Τέτοιοι νόμοι είναι, για παράδειγμα, ο περί Οδών και Οικοδομών Νόμος, ο περί Πολεοδομίας Νόμος, ο περί Γάμου Νόμος και ο περί Αποχευτικών Συστημάτων Νόμος.

Οι κυριότερες πηγές εσόδων των Δήμων είναι οι διάφορες δημοτικές φορολογίες, τέλη και δικαιώματα (επαγγελματικές άδειες, τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, τέλη διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία, δικαιώματα έκδοσης αδειών, τέλη αποκομιδής σκυβάλων, πρόστιμα, κ.α.), καθώς και κρατικές χορηγίες. Οι φορολογίες, τα τέλη και δικαιώματα αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή εσόδων για τους Δήμους ενώ οι κρατικές χορηγίες αντιπροσωπεύουν μόνο μικρό ποσοστό των τακτικών εσόδων τους. Η Κυβέρνηση επιχορηγεί έργα υποδομής που αναλαμβάνουν οι Δήμοι και το ύψος της κρατικής χορηγίας εξαρτάται από το είδος του συγκεκριμένου έργου και τις ανάγκες και δυνατότητες του κάθε Δήμου. Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί των Δήμων υποβάλλονται μέσω του Επάρχου για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο και οι λογαριασμοί τους υπόκεινται σε ετήσιο έλεγχο από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Οι αρμοδιότητες των Κοινοτήτων, γενικά, είναι παρόμοιες με αυτές των Δήμων, αλλά με μικρότερη αυτοτέλεια. Ο πρόεδρος της Κοινότητας και το Κοινοτικό Συμβούλιο εκλέγονται από τους κατοίκους της Κοινότητας για θητεία πέντε χρόνων. Με εξαίρεση τις εύπορες ή και μεγάλες Κοινότητες, η Κυβέρνηση παρέχει ουσιαστική διοικητική και τεχνική βοήθεια όπως επίσης και άλλες αναγκαίες υπηρεσίες στις πλείστες Κοινότητες, μέσω των Επαρχιακών Διοικήσεων. Τα έσοδα των Κοινοτήτων αποτελούνται από κρατικές χορηγίες και από φόρους, τέλη και δικαιώματα που εισπράττονται από τους κατοίκους της περιοχής τους.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Για διοικητικούς λόγους, η Κύπρος είναι διαιρεμένη σε έξι επαρχίες. Κάθε επαρχίας προϊστάται ο Επαρχος, ο οποίος είναι ανώτερος δημόσιος υπάλληλος που διορίζεται από την Κυβέρνηση ως τοπικός εκπρόσωπός της. Ο Επαρχος είναι ο συντονιστής και ο σύνδεσμος για τις δραστηριότητες όλων των Υπουργείων στην επαρχία του και υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Οι Επαρχοί δεν είναι εκλεγμένες τοπικές ή περιφερειακές αρχές, αλλά μέρος της δημόσιας υπηρεσίας.